

XXIV.

B e t æ n k n i n g

over

Forflag til Lov om Beskatningen af indenlandst Roesukker.

(Udgiven af Folkethingets Udvalg, den 17de Marts 1873.)

Det foreliggende Lovforslag tilsigter ikke at staffe Staten en forøget Indtægt ved Beskatningen af det Sukker, som i Fremtiden maatte blive produceret her i Landet, thi vort Land har hidtil ikke produceret Sukker til økonomisk Brug som saadant; hele Landets Behov af denne Vare har været bragt tilveie ved Indførsel dels fra de danske Kolonier, dels fra fremmede Lande, og Forbrugen deraf har været beskattet igennem Tolden. Men dersom der her i Landet skulde udvikle sig Bedrifter, sigtende til at frembringe Sukker af indenlandst Produkt til økonomisk Brug som saadant, da vilde det saaledes frembragte Sukker ikke kunne underkastes Toldbeskatning, og da vi ikke have nogen anden Lov, hvorved det vilde blive beskattet, vilde det gaa over til Konsumenten uden at have afgivet den Skat til Staten, som det indførte Sukker maa svare igennem Tolden, og Virkningen heraf vilde da være, at Statskassens Indtægt af Sukkertolden blev formindsket med et ligesaa stort Beløb, som Toldindtægten af det, her i Landet frembragte Sukker vilde have udgjort, dersom det havde kunnet underkastes Toldafgiften. Nærværende Sukkertolden er meget væsentlig Indtægt for Statskassen, da den med et rundt Tal udgjør 2 Millioner Rigsdaler aarlig. Staten vilde ikke kunne undvære denne Indtægt eller en betydeligere Del deraf uden Erstatning, som kunde gjøre besværende Forhøjelse paa andre Beskatningsgjenstande til en Nødvendighed, og da der er Udbygning af Fabrikker, hvort der produceres Sukker, i Løbet af indværende Aar ville komme i Virksomhed her i Landet, maa Udvalget anerkende Nødvendigheden af, at der i nærværende Rigsdagsamling udkommer en Lov om Beskatningen af indenlandst Roesukker til Værn for den vigtige og betydelige Indtægt, som Staten nu har af Sukkerforbrugen her i Landet.

Derom ere, saavidt vi have kunnet erfare, Alle enige, men der har været yttret forskellige Meninger om, hvorvidt det vilde være rigtigt at

paalægge Afgiften strax med dens fulde Beløb, eller om man ikke af Hensyn til de Besværligheder, hvormed Indførelsen af den nye Industri vil være forbunden her i Landet, burde gaa frem paa en lempeligere Maade og kun indføre Afgiften gradvis. Man har i denne Henseende fornemmelig henvist til andre Landes Exempel og paapeget, at man i flere andre Lande har begyndt med aldeles ikke at beskatte den indenlandst Sukkerproduktion, derpaa har paalagt en lav Afgift og senere kun efterhaanden har forhøiet denne til det samme Beløb som Toldafgiften af fremmed Sukker. Betydningen af disse Exempler svækkes imidlertid meget, naar man tager Hensyn til Sukkerilvirkningens Udviklingshistorie i de anførte Lande. Da de første Sukkerfabriker oprettedes i disse Lande, var Roesukkerfrembringelsen i det Hele paa et kun lidet udviklet Standpunkt, haade i Henseende til Roesaalen og i Henseende til Sukkerets Udvinning af Røerne. I enkelte Lande maatte det endog anses for tvivlsomt, om Landets Jordbund og klimatiske Forhold overhovedet tilstedede en fordelagtig Dyrkning af Sukkerroer; og de egentlige Fabrikationsmetoder stode den Gang paa et meget lavere Standpunkt, end de sidste Decenniers Anstregelser haade i videnskabelig og praktisk Henseende nu have bragt dem til. Intet er da lettere at forklare, end at vedkommende Stater ganske rolig saae paa, at der udviklede sig en Industri, af hvilken man ikke med nogen stor Sandsynlighed kunde vente sig nogen særlig Fare for Statsindtægten, og som i Dyrigt kunde være gavnlig for Landet. Men da det viste sig, at Industrien vandt Kræfter og truede Statsindtægterne paa en saaa alvorlig Maade, at man maatte gribe til Forholdsregler derimod, haade imidlertid saa mange og saa betydelige Interesser knyttet sig til den i Ly af denne Beskyttelse opblomsrede Industri, at man ikke kunde finde det rigtigt paa een Gang at ophæve Beskyttelsen, men maatte lade sig nøie med at indføre Afgiften efterhaanden. Forholdet har i denne Henseende